

JORNADES edu21:

***“ELS PROFESSIONALS DE L’EDUCACIÓ TENEN
LA PARAULA”***

**EDUCACIÓ INCLUSIVA I PER A
L’EXCEL·LÈNCIA**

Terrassa, Escola Tecnos, 18 de març de 2006

El propassat mes de juliol, varen tenir lloc a Terrassa les primeres jornades de mestres convocades pel Centre d'Estudis Jordi Pujol, per tal de conèixer de primera mà la situació dels mestres i de l'ensenyament a casa nostra, a partir de la seva realitat i experiència.

La rellevància de les conclusions d'aquestes jornades i l'esperit de diàleg i recerca de propostes per a la millora de l'educació han estimulat al CEJP a dissenyar el projecte *edu21*, que contempla i proposa diferents programes d'actuació i participació col·lectiva entorn de l'eix temàtic de l'ensenyament. Un d'aquests programes és el de la convocatòria d'un cicle de jornades trimestrals de participació, que amb el nom de "*Els professionals de l'educació tenen la paraula*" volen fer un treball cooperatiu en l'anàlisi dels principals reptes que tenim plantejats avui

Així, doncs, el propassat dia 18 de març, a l'escola Tecnos de Terrassa, i amb l'assistència d'una trentena de mestres, de diferents etapes educatives, titularitats i àmbits geogràfics de Catalunya, s'iniciava el cicle "*Jornades edu21 2006*" amb la jornada que portava per títol *Educació inclusiva i per a l'excel·lència*

Desenvolupament de la jornada:

El Sr. Enric Roca, coordinador de la jornada, va introduir el tema posant de relleu les tensions inherents a la proposta, i que es destil·len de l'informe PISA 2003:

Ferrer, F (dir.); Ferrer, G; Castel, J. L., 2006
Les desigualtats educatives a Catalunya: PISA 2003

"Catalunya es troba en una situació bona en termes d'igualtat de resultats, no pel que fa a nivells d'excel·lència acadèmica, sinó pel que fa a les diferències entre els estudiants amb un rendiment alt i els estudiants amb puntuacions baixes"

"Des d'un punt de vista comparat, Catalunya disposa d'un sistema educatiu que aconsegueix compensar –més que en altres països– l'impacte que tenen els factors del context social i econòmic en els resultats dels estudiants"

A partir d'aquí es varen formar 3 grups, en els quals un dels membres exercia el paper de secretari/moderador.

El treball del grup consistia en buscar els consens dels seus membres respecte a una pregunta transversal (formulada igual als tres grups) i a una pregunta específica de cada grup, fins arribar a la formulació d'unes respostes propositives, tant a la pregunta transversal, com a l'específica de cada grup.

Posteriorment, durant el plenari, es van exposar sintèticament les conclusions i consensos dels diferents grups i s'obrí el torn de debat entre tots els assistents.

A continuació, exposem sintèticament els resultats i conclusions d'aquestes dinàmiques grupals:

1.- Conclusions a la pregunta Transversal

“És possible una escola que atengui la diversitat des de posicions plenament inclusives sense, al mateix temps, descuidar l’atenció de l’excel·lència i el màxim potencial d’aprenentatge de tothom?”

1.1. Conclusions per grup abans del plenari

GRUP 1

Resposta/proposta 1

- *Sí, si l’escola aprèn a treballar en xarxa amb altres recursos humans, materials i tècnics (caldrà un canvi de mentalitat; agilitat i independència en la gestió de centres; capacitat per compartir el treball amb altres escoles...)*

Resposta/proposta 2

- *Sí, si hi ha més flexibilitat curricular, més assessorament als mestres, una formació inicial amb més competències professionals, més contacte entre el món universitari i l’escolar*

GRUP 2

Resposta/proposta 1

- *Sí, si tots els estaments implicats en prenen consciència (administració, família, professorat, alumnat, altres professionals, societat en general) perquè aquest tipus d’escola només és possible mitjançant la participació activa de tots*

Resposta/proposta 2

- *Flexibilitzar el sistema educatiu per tal que cada centre tingui la màxima autonomia d’organització per poder adaptar-se a les particularitats de cada grup d’alumnes: docència compartida, habilitats socials...*

Resposta/proposta 3

- *Incorporar a l’escola diferents professionals, a banda dels mestres i que puguin intervenir a l’aula*

GRUP 3

Resposta/proposta 1

- *Sí, ha de ser inclusiva però cal que l'escola -tota la comunitat educativa- cregui en el projecte*

Resposta/proposta 2

- *Cal una millor organització, gestió i formació de l'educador*

Resposta/proposta 3

- *Tota la societat hem de definir prèviament el model d'escola que volem*

1.2. Conclusions/propostes globals sorgides a partir del debat en el plenari:

Resposta/proposta A

- **Els projectes de centre han de definir la inclusió i l'excel·lència com a fites compartides. Aquests projectes han de partir del ferm compromís social i, en primer terme, de la responsabilitat de la comunitat educativa**

Resposta/proposta B

- **S'ha de reconèixer un major grau d'autonomia als centres que els permetin flexibilitzar la seva organització, gestió, currículum, metodologia (docència compartida, habilitats socials...)**

Resposta/proposta C

- **Cal millorar la formació inicial del professorat amb més competència en el coneixement de la realitat dels centres. Per altra banda, convé una més gran interacció entre l'escola i el món universitari**

Resposta/proposta D

- **L'escola ha de treballar en xarxa amb altres recursos humans, tècnics i materials. També és imprescindible la incorporació d'altres professionals a banda dels mestres**

2.- Conclusions a les preguntes específiques formulades per als grups, i debatudes ja en el plenari

GRUP 1

Fins on hem d'incloure? Tothom, sigui quina sigui la seva diversitat, ha de tenir cabuda en una escola ordinària que compta amb els recursos habituals?

Resposta/proposta 1

- Podem incloure a tothom però no amb els recursos actuals.
- Proposem un treball en xarxa de recursos (humans, materials, tècnics) entesa com una xarxa interactiva de funcionament i multidireccional i relacionada amb el treball corporatiu i cooperatiu (compartir assessoraments, flexibilitat curricular, compartir èxits de l'escola amb altres centres...).
- Un dels objectius és l'excel·lència integral.

GRUP 2

Entenem l'excel·lència com un procés que, necessàriament, només afecta una minoria? Tothom pot excel·lir a l'escola? Quins límits posem a la prioritat de l'excel·lència a nivell escolar?

Resposta/proposta 1

- Sí, si s'avança en l'aprenentatge significatiu i transversal a l'escola primària, amb les bases del llenguatge i les matemàtiques (pensament lògic), i a partir de la realitat de l'alumne

Resposta/proposta 2

- Sí, si s'encerta a definir i establir els pilars bàsics dels continguts, tant en conceptes com en procediments i actituds. Aquesta simplificació de les bases permetria redefinir els currículums i l'organització

GRUP 3

Hem d'incloure els excel·lents o hem d'excloure els no excel·lents? Podem fer treballar plegats alumnes excel·lents i alumnes amb dificultats? Com quan, on?

Resposta/proposta 1

- Sí, a partir de la il·lusió i la convicció individual i col·lectiva

Resposta/proposta 2

- Cal una millor optimització i gestió dels recursos d'organització del centre

Resposta/proposta 3

- Cal una millor formació inicial i permanent dels mestres i saber compartir i treballar en equip